

Valtakunnalliset lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet – opas apuvälinetyötä tekeville ammattilaisille ja ohjeita asiakkaille. Viite: STM010:00/2015

Kriteeristö on kohtuullisen selkeä ja sovellettavissa. Luovutusperusteet eivät sinällään poista rajatapauksia, joita uusienkin ohjeiden soveltamisessa tulee monien apuvälineiden osalta eteen. Varsinkin asumispalveluyksiköiden asukkaiden apuvälinetarvetta arvioidessa joudutaan edelleen miettimään käytännön rajanvetoa.

Alla muutaman kohdan osalta lähinnä tarkennustoiveita:

4. Yleisiä ohjeita

Kuljetusten osalta suureksi ja painavaksi apuvälineeksi luokittelu on käytännössä melko kirjavaa ja vaikean toimintakyvyn rajoitteen määrittely samoin. Nykyinen ohjeistus ei lisää tasavertaista toimintaa kuljetusten järjestämisen osalta. Kannanottoa ja selkeää ohjetta toivotaan myös maksun perimisen mahdollisuudesta kevyiden apuvälineiden osalta, jos tuota toimintakyvyn rajoitetta ei selkeästi ole, mutta palvelu olisi järjestettävissä.

5.2 Valinnanvapaus

Valinnanvapauden osalta apuvälineiden laskutus kotikunnalta jää epäselväksi. Palvelut saa valitun terveydenhuollon yksikön toimintakäytäntöjen mukaisesti, mutta laskutuksen osalta kannanottoa ei ole. Nykykäytännön mukaan myös valinnanvapautta käyttävien osalta kunnalla on mahdollisuus myönnetty apuvälineet laskuttaa, jos käyntihintaan ei ole apuvälineiden hankintoja sisällytetty. Näin ollen asioista joutuu sopimaan myös valinnanvapautta käyttäneiden osalta.

s. 12. Lääkehapen osalta kuljetuskustannusten maksaja pitäisi selkeästi mainita, ellei kuljetuskustannukset sisälly pullon vuokrahintaan. Lisäksi happipullojen tarvetta arvioidaan yleisesti muissakin yksiköissä, kun keuhkosairauksien poliklinikalla (esim. geriatria ja sisätaudit).

s. 18. Painehaavaistuintyyntyn osalta hyvä teksti ”valittaessa joudutaan usein tekemään kompromissejä ja painottamaan jotakin tavoitetta. Mikäli omatoiminen siirtyminen edellyttää matalanriskin tyyntä toisin kuin luokituspisteet edellyttävät, sovitaan istuma-ajan lyhentämisestä.” Voitaisiinko samantyyppistä tekstiä/ohjausta ulottaa useampiinkin esim. painehaavapatjoihin, koska käytännössä usein näin joudutaan tekemään.

s. 31. Silmäripset ja kulmakarvat Tarkennusta toivotaan eli tarkoitetaanko tässä irtoripsiä ja kulmien kestopigmentointia. Jos niin ohjataan luovutusväliä vai meneekö yksilöllisen harkinnan mukaan.

s. 66. ”Kiinnitysvälineiden tarkoituksena ei ole rajoittaa asiakkaan toimintaa.” Toivotaan kannanottoa kiinnitysvälineitä käytettäessä toiminnan rajoittamiseen esim. lisäystä: Silloin kun kiinnitysvälineitä käytetään asiakkaan toiminnan rajoittamiseen, pitää olla lääkärin lupa/määräys, joka on kirjattu asiakastietoihin. Näitä asiakkaan toiminnan rajoittamiseen tarkoitettuja kiinnitysvälineitä ei lainata lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineinä.

Terveisin

Rauman sosiaali- ja terveystieteiden virasto
Lääkinnällinen kuntoutus

Kuntoutustyöryhmän puolesta
Anu Mitikka, oh